

Řezbář i malíř Jindřich Richter vystavuje své pestré dílo v hradecké Galerii AMB. Pracuje nejen se dřevem, ale i se sádrou, s barvami a s plátny.

Foto: Ondřej Littera, MF DNES

Na dřevo musíte jako na ženu

Poslední čtyři dny mohou milovníci umění navštívit výstavu **Takoví jsme byli...**, kde představuje své dílo **hradecký výtvarník Jindřich Richter**. Uvidí jeho řezby, ale třeba i portrét Jeana-Paula Belmonda.

HRADEC KRÁLOVÉ Moudří říkají, že není nad to popovídat si se starší dámou. A s řezbářem, dodávám.

Zvláštní klid a vyrovnanost, tak typická pro lidi, již pracují ve dřevě, je vlastní i hradeckému výtvarníkovi a pedagogovi Jindřichu Richterovi. Je radost poslouchat, když vypráví o svých studentech, indiánech, Mistru Pavlu z Levoče, renesanci, barokních tvarech i o tom, jak měl před revolucí vést skautský tábor, ale místo toho tam čtrnáct dní nadšeně vyřezával totém. A pak, po listopadu 1989 si ho zase objednali na jiný tábor - tentokrát jen kvůli totému. Zrovna ale nebyla po ruce žádná kláda, a tak měl dva týdny na krku oddíl.

Řezby a obrazy (a nejen ony) tohoto umělce jsou ještě do úterý 29. listopadu k vidění v hradecké Galerii AMB ve sboru kněze Ambrože. Název pro svou vůbec první samostatnou výstavu si příznačně vypůjčil z filmu s Redfordem a Streisandovou: **Takoví jsme byli...**

„Mně se ta věta moc líbí, navíc jde o retro a i když je film vzpomínkový, je současný. Taková má být i výstava, vzpomínková, mám tam věci staré několik desítek let, ale zároveň současná,“ podotýká řezbář. Vyučil se v oboru uměleckých zpracovatel dřeva na slohových piánech u Petrofů, kde přičuchl k vý-

tvárnictví a řezbařině, a ve Školském ústavu uměleckých řemesel.

„Měl jsem štěstí na dobrou partu kantorů. Nastupoval jsem v roce 1970 a učili mě tedy profici vyházení z akademie, elita. Nejdůležitější pro mě byli Josef Jirout z Petrofu a profesor Kučelík,“ říká nyní učitel na hradecké střední uměleckoprůmyslové škole hudebních nástrojů a nábytku. Učí řezbářské technologie, výtvarnou výchovu a dějiny umění.

„Studenti k nám chodí vesměs z lidušek a řekl bych, že přicházejí s docela velkým sebevědomím. Na rozdíl od nás, kteří jsme byli ze všeho vyjukaní. Mají pocit, že všechno umí a potřebují se jen doučit. Teprve po půl roce zjistí, že neumí nic, a začínají od nuly,“ říká Richter.

Nejdůležitější je podle něj pokora a trpělivost. A vztah k řezbařině. „Měli by být pyšní, že mají řemeslo, ač úcta k tomu se dneska nenoší. Jinak jsou šikovni a mají nápady, i když jim schází píle. Ale komu, když byl student, nescházela? Chodí k nám holky, jsou pečlivější než kluci, mají nápady, ale nejsou v nich tak odvážné. Bojí se, že to zkazí. Kluci do toho jdou po hlavě, i s rizikem, že si občas natlučou,“ usmívá se. Některé práce, které vystavuje, původně vznikly jako mustry pro studenty.

Zuzana v lázni

Jindřich Richter říká, že se dřevem musí řezbář souznít. Přistupovat by k němu měl jako k ženě.

J. P. Belmondo
Hradecký výtvarník namaloval portréty dvou slavných francouzských herců, Belmonda a Jeana Marais.

Už jako malý skautík si vyřezával indiány, vzorem mu byl Vinnetou. Nedochovali se, takže na výstavě, za níž stojí zdejší Klub konkretistů a sochař Štěpán Málek, nejsou.

„Ale figurální záležitosti tam nechybí, vedle dřeva, sádry a plastiky jsem přidal i obrazy. Snažím se o realismus s určitou dávkou manýrismu, renesance mě pořád drží. Asi proto, že je hodně lidská a že v ní tvořili největší esa - Leonardo da Vinci či Michelangelo. Když jsem po čtyřicítce nabral rozumu, začal jsem se zajímat o pozdější směry, expresionismus a pop art, dokonce jsem získal vztah i ke kubismu, který jsem dříve zavrhoval. K tomu musíte dozrát,“ říká výtvarník, jehož dalším vzorem byl Zdeněk Burian.

Otázku, kde řezbář berou onu zdravou pokoru a klid, ještě doplňuje. „Zapomněl jste pochyby, ty jsou věčné. A pokora tam být musí. Sebevědomí a pýcha musí pramenit z toho, když jste hrdý na profesi, na to, že jste řezbář. A jak někdo moudrý řekl, nikdy žádné dílo není úplně hotové, každé opouštíte v určité fázi rozpracovanosti. Jeden řezbář vám řekne: Hotovo, končím!, a druhý na tom má ještě čtrnáct dní práce. Záleží na povaze,“ říká Richter.

Jisté je, že dřevo si každého, kdo se jím zabývá, umí podmanit. „Musíte do něj řezat, ne ho hladit. Jeden můj učitel mi radil: Dřevo je jako žena. Musíš ho řezat, protože když ho hladíš, zadřeš si třísku. Takže řezat, ale s rozmyslem. Nesmíte si myslet, že dřevo udělá to, co chcete, naopak s ním musíte souznít, ono vás samo přiměje, někdy dokonce přivede i k dominantnímu nápadu, i když jste to tak nezamýšlel,“ vypráví výtvarník.

Petr Mareček